

RS AU § 121 Återrapportering av uppdrag. Införande av en kultur- och fritidsnämnd

Ärendenummer: RS 2022/1853

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Ärendet återremitteras och återkommer till budgetberedningen 2025.

Sammanfattning

16 juni 2017 tog regionfullmäktige beslut (RF § 93) att kultur- och fritidsnämnden och tillhörande förvaltning from 1 januari 2018 skulle komma att läggas ned. Större delen av den dåvarande förvaltningen flyttades in som en avdelning inom regionstyrelseförvaltningen (förvaltningen). Med nedläggningen genomfördes en del av den besparing som uppdragits till kultur- och fritidsnämnden inom regionen. Den 26 oktober 2022 (RS § 345) uppdrog regionstyrelsen regionstyrelseförvaltningen att förbereda införandet av en kultur- och fritidsnämnd från den 1 januari 2024. Till följd av den ekonomiska situationen i regionen uppdrog regionstyrelsen förvaltningen den 30 maj 2023 (RS § 184) att återkomma med avgörandet att införa nämnd i samband med budgetarbetet under 2024. I samband med beslutet uppdrogs även förvaltningen att se över de interna stödstrukturerna i regionstyrelseförvaltningen för kultur- och fritidsavdelningen.

Förvaltningen har utifrån uppdragen genomlyst hur införandet kan ske och belyst vad det ger för ekonomiska konsekvenser även i relation till det stöd och den bemanning som idag finns.

Vid nedläggning av förvaltningen möjliggjordes besparingen genom att ett flertal chefstjänster och stödfunktioner minskade. Stödet inom förvaltningen var tänkt att till viss del ersätta minskningen. Över tid har det dock visat sig att arbete, arbetsmiljö och kvalitet har påverkats negativt.

Förvaltningens kultur- och fritidsavdelning bedöms inte till fullo kunna hantera uppdrag och kvalitetskrav som finns gällande t ex systematisk kvalitetsuppföljning, riskanalyser, internkontrollplan, objektsförvaltning, arkivering med mera med de resurser som finns. Chefernas roller inom kultur- och fritidsavdelningen är komplexa och omfattande och det stöd som finns idag möjliggör inte kvalitet och proaktivitet. Det påverkar även arbetsmiljön negativt. För att säkra grundbemanningen bedömer förvaltningen att det krävs en ökning av 2,0 tjänster. Det skulle innebära ett ramtillskott på totalt 2,0 mnkr. När ramtillskott tillförts bedömer förvaltningen det möjligt att införa ny nämnd. En ny nämnd bedöms behöva en ramförstärkning på 1,65 mnkr främst i form av stödtjänster inom registratur, stadsekretariat, politiska tjänster och HR.

Då det ekonomiska läget för Region Gotland kommande år fortsatt ser kärvare ut bedömer förvaltningen att det inte är möjligt att prioritera införande av ny nämnd från 2025. Förvaltningen bedömer därför att kultur- och fritidsberedningen bör fortsätta med sitt uppdrag tillsvidare.

Gällande förstärkning av kultur- och fritidsavdelningens grundbemanning bedömer förvaltningen att det ekonomiska läget inte heller möjliggör en säkerställning av denna under 2025. Förvaltningen föreslår därför att äskandet fortsatt inkluderas i förvaltningens Mål och Budget inför budget 2026.

Inför ett eventuellt beslut om införande av en kultur- och fritidsnämnd bör även en översyn ha gjorts kring verksamheter inom Region Gotlands övriga förvaltningar som har bäring på området och vart dessa verksamheter bör vara organiserade. Detta utifrån tanken att sammanhålla ansvaret för hela kultur- och fritidsområdet inom en och samma nämnd. Förvaltningen föreslår därför att regionstyrelsen ger regiondirektören ett sådant uppdrag att redovisa i anslutning till när beslut om införande av nämnd görs.

Bedömning

Till följd av tidigare besparingar inom kultur- och fritidsområdet bedömer förvaltningen att den bemanning och det stöd avdelningen får del av inte är tillräckligt. Utan ramförstärkning är förvaltningens bedömning att kultur- och fritidsavdelning inte kan hantera de uppdrag och kvalitetskrav som finns gällande systematisk kvalitetsuppföljning, riskanalyser, internkontrollplan, objektsförvaltning, arkivering mm. Det går inte att nå upp till dessa med de resurser som finns. Inte heller kan arbetsmiljön säkerställas fullt ut för de chefer och medarbetare som finns inom avdelningen. Chefernas roller inom avdelningen är komplexa då flertal chefsroller minskat utan att uppdraget minskat.

Förvaltningen bedömer att införande av nämnd inte kan göras utan att grundbemanningen inom avdelningen stärks. Då det ekonomiska läget för Region Gotland kommande år ser kärvare ut och införandet av en kultur- och fritidsnämnd beräknas kräva ramtillskott på 3,65 mnkr bedömer förvaltningen att regionstyrelsen avvaktar med införandet till dess det finns ekonomiskt utrymme. Förvaltningen rekommenderar därför att kultur- och fritidsberedningen fortsätter med sitt uppdrag tillsvidare. Likväl bedömer förvaltningen att den ekonomiska situationen inte heller möjliggör säkerställande av bemanning inom kultur- och fritidsavdelningen.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Angelica Andersson Fihn, avdelningschef och Anna Malm, enhetschef, regionstyrelseförvaltningen.

Saga Carlgren (V) yrkar avslag till regionstyrelseförvaltningens förslag gällande beslutspunkt ett och två.

Saga Carlgren (V) yrkar att en kultur- och fritidsnämnd ska införas från 2025.

Meit Fohlin (S) yrkar att ärendet återremitteras utifrån rådande ekonomiskt läge och återkommer till budgetberedningen 2025.

Ordförande ställer proposition på Saga Carlgrens (V) ändringsyrkanden och finner att de avslås.

Ordförande ställer proposition på eget ändringsyrkande och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-04-23